

Fred genom ickevåld

Kristna Fredsrörelsens idégrund
Antagen vid årsmötet 2013

Kristna Fredsrörelsen bildades år 1919 som Svenska Världsfredsmissionen. Bakgrunden var erfarenheterna av Första världskriget som var det första globala kriget och ett krig där förödelsen i Europa var mer omfattande än någonsin tidigare. Krigsföringen byggde på massmobilisering och allmän värnplikt. Medan nationalkyrkorna stod sida vid sida med krigsmakterna såg rörelsens grundare det som oförenligt med kristen tro att bära vapen och delta i krig. Vapenvägran – en civil olydnadshandling som inte sällan straffades med fängelse – blev ett viktigt sätt att ta ställning. Och man protesterade mot den svenska vapenexporten.

Mycket har förändrats under åren. Efter Kalla krigets slut står varken stormaktsblock eller stora arméer mot varandra. Den allmänna värnplikten är borta, i Sverige och i många andra länder. Samtidigt fortsätter vapenindustrin att växa. Krigen finner nya men inte mindre dödliga former. Utgångspunkten för Kristna Fredsrörelsens arbete är lika relevant i dag som i rörelsens begynnelse: allmän och total nedrustning och en värld fri från våld. Men med tiden har allt mer av en helhetssyn på fred vuxit fram. Kristna Fredsrörelsen har blivit en drivande aktör för en genomgripande nationell och internationell omställning från militärt och maktpolitiskt säkerhetstänkande till ett säkerhetstänkande som utgår från människors sårbarhet och behov. Det handlar om frågor som mänskliga rättigheter, sociala och ekonomiska orättvisor, rasism och diskriminering, klimatförändringar och miljö. Utsatthet och djupa orättvisor präglar mångas verklighet, ute i världen och i Sverige. Utan att det tas på allvar byggs ingen verklig fred.

Identitet och vision

Kristna Fredsrörelsen är en folkrörelse, en social rörelse, för fred och rättvisa genom ickevåld. Namnet *Kristna* Fredsrörelsen berättar om rörelsens historia och bekräftar dess djupa förankring i den ekumeniska rörelsen. När Kyrkornas världsråd 2013 samlas i Busan i Sydkorea är temat "Livets Gud, led oss till rättvisa och fred". Mångas ickevåldsenagemang är trosbaserat. Det är en styrka och en tillgång som Kristna Fredsrörelsen vill stödja och uppmuntra. Men Kristna Fredsrörelsen är inte begränsad till en särskild religiös tradition eller livsåskådning. Verklig fred, rättvis

fred, förutsätter att alla goda krafter samverkar. Respekt för och bejakande av mångfald är grundläggande i en ickevåldskultur.

Kristna Fredsrörelsen ingår som *The Swedish Fellowship of Reconciliation*, SweFOR, i *The International Fellowship of Reconciliation*, IFOR, det Internationella Försoningsförbundet, också det grundat 1919 och med ett åttiotal medlemsorganisationer i mer än femtio länder, i alla världsdelar. Det globala perspektivet är en omistlig del av Kristna Fredsrörelsens identitet.

Visionen är en värld, en hel värld, av fred, jämlika förhållanden och ett för mänskligheten och den övriga skapelsen hållbart sätt att leva. I den radikala kristna pacifistiska tradition som Kristna Fredsrörelsen i mycket bygger på beskrivs den visionen som ett rike av fred och rättvisa.

Analys och strategi

Kristna Fredsrörelsens ickevåldsideologi ser världen som en och odelbar. Som mänsklighet är vi alla beroende av varandra. Mot detta står strukturella orättvisor, åsidosättande av andra människors lika värde och värdighet och maktutövning byggd på våld och vapenmakt.

Icke-våld förutsätter mod, ihärdighet och kunskap. Därmed måste det vara ett strategiskt och aktivt arbete. Det handlar om mod att ingripa mot våld och orättvisor och samtidigt arbeta konstruktivt för att hantera konflikter. Icke-våld är både mål och medel, både identitet och vision, men också strategi och metod. Inom rörelsen finns utrymme för medlemmarna att ha olika fokus på de olika delarna och välja olika engagemangsformer. Ett vanligt sätt att uttrycka innebörden av ickevåld är ”att skapa fred med fredliga medel”; verklig fred, som förutsätter rättvisa och mänskliga rättigheter. Fred är mer än frånvaron av våld.

Icke-våld som ideologi och praktik utvecklas ständigt och hämtar sin inspiration från många olika håll. Martin Luther King var pastor i en kristen kyrka, men hans andliga och ickevåldsliga förebilder var såväl Jesus som Mahatma Gandhi, en hindu, och Thich Nhat Hanh, en buddhist. King arbetade nära tillsammans med den judiske rabbinen Abraham J Heschel. År 2010 inledde Kristna Fredsrörelsen ett nära samarbete med Svenska Muslimer för Fred och Rättvisa. Inom Kristna Fredsrörelsen

finns en tilltro till religiösa traditioner som fredsskapande krafter och vi verkar för att religiösa traditioner allt mer påtagligt ska vara en grund för fredsbygge och samverka för fred och rättvisa.

Verksamhet och uppdrag

Att kontinuerligt och på olika sätt, både inom och utanför rörelsen, möjliggöra utbildning, lärande, reflektion och konkret handling är en av Kristna Fredsrörelsens viktigaste uppgifter. Kristna Fredsrörelsens uppdrag är att outtröttligen och hela tiden utifrån samtidens särskilda förutsättningar och krav verka för en värld fri från våld, såväl väpnat våld som våld i form av förtryck, orättvisor och miljöförstöring; såväl individuellt som strukturellt våld. Det handlar om ett genomgripande förändringsarbete för fred och rättvisa med ickevåld som bärande princip. Icke-våld bygger på övertygelsen om alla människors lika värde och värdighet. Det handlar om att möta människor med respekt och att sträva efter dialog och samarbete.

Formerna för medlemsengagemang utvecklas ständigt. Nätverk, grupper och lokalföreningar är en nödvändig förutsättning för Kristna Fredsrörelsens verksamhet, men förändringsarbetet för fred och rättvisa är inte begränsat till Sverige. Vi blir allt mer beroende av varandra globalt och samverkan och solidaritet över gränser är en självklarhet i ickevåldsarbetet. I Sverige lever många som har direkta personliga band till och erfarenheter av områden i världen som är särskilt konfliktutsatta, och som vill vara med och förändra. Genom internationella sammanhang får vi dessutom inspiration och stöd till arbetet lokalt i Sverige. De lokala och globala verksamheterna stöder ömsesidigt varandra.

Många har gått före i ickevåldskampen, som Martin Luther King och Rosa Parks. Genom vad de vågade säga och vågade göra, i det stora och i det lilla, fortsätter de att inspirera nya generationer, i nya tider och sammanhang. Modiga individer, men också delar i en större, gränsöverskridande rörelse. Som fredspristagaren Tawakkol Karman, demokratiaktivist i Jemen, uttryckt det: ”Jag är en världsmedborgare. Jordan är mitt land och mänskligheten är min nation”. Vi uppmanar varandra att tillsammans och i gemenskap med andra våga vara den förändring vi vill se i världen. En värld utan våld är möjlig!

